

Literatūros barai

Kritikos nuotaikomis

Rygiškių Jonas kartą savo lietuvių kalbos gramatikoje išrašė pavyzdį, „alus, gerti sveika“.

Apie kritiką tur būt, galima būtų parašyti tomų tomus. Kritikos menas jau senovėje buvo. Tai liudija ir patį žodžio kilmę.

Netenka aiškinti, kad vėlesniais laikais ne be taip žiūrėta į kūrinių svarbiausia norėta mokslininkai apytarį koks meno, literatūros kūrinių turi būti.

Netenka aiškinti, kad vėlesniais laikais ne be taip žiūrėta į kūrinių svarbiausia norėta mokslininkai apytarį koks meno, literatūros kūrinių turi būti.

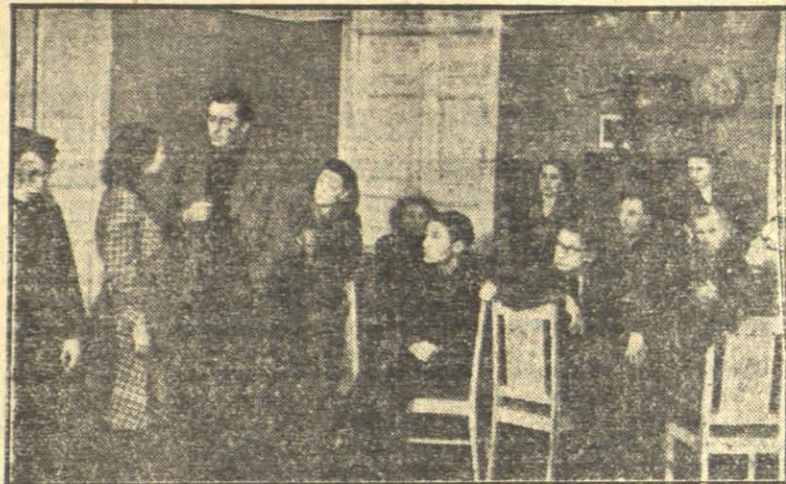
Netenka aiškinti, kad vėlesniais laikais ne be taip žiūrėta į kūrinių svarbiausia norėta mokslininkai apytarį koks meno, literatūros kūrinių turi būti.

tinamas. Lessing'as ryškiai pabrėžė kūrinių visumos pilnaties reikšmę. Tik pagal kūrinių pilnatį, kūriny turi būti vertinamas.

Be to, šalimais tokios teorijos iškilo ir kitokia pažiūra. Nors Lessing'as nagrinėdamas kūrinius, knygas, niekada, nelietė autoriaus.

Tenka pabrėžti dar apie vieną kritikos meno pobūdį, kuris ypač pasireiškė rusuose. Tuo labiau, kad tam tikros įtakos tas pobūdis turėjo ir mūsų kritikai.

Tenka pabrėžti dar apie vieną kritikos meno pobūdį, kuris ypač pasireiškė rusuose. Tuo labiau, kad tam tikros įtakos tas pobūdis turėjo ir mūsų kritikai.

„Brandos atestatas“ Kauno Dramoje

Po visų ši sezoną atnaujintų veikalų — „Direktoriaus Fleksmano“, „Tartiufo“, „Žento“, „Klastos ir melės“, „Sudrumstosios ramybės“.

taklis įvyks lapkr. 14 d. Veikala režisuoja J. Monkevičius, dekoracijose debiutanto dailininko Mykolo Labucko.

Premjeras proga numatoma išleisti atitinkama leidinėlyje ir suruošti dienos aktualijų parodėle.

J. A.

kritikos vardu, reikėsi visi minėti pradai. Tačiau nemaža buvo ideologinės kritikos atstovų, kurie viską norėjo matuoti pagal ideologinius metmenis.

Be to, kritikas, kaip sakoma, visados turi mokėti išskirti vertybes, paskatinti kūrybą, o ne dingti ir pražūti smulkiuose ginčeliuose, labai dažnai asmenišką pobūdžio ir nė kiek nemokėdamas nagrinėti ir vertinti autoriaus kūrinių psichologiskai.

Be to, kritikas, kaip sakoma, visados turi mokėti išskirti vertybes, paskatinti kūrybą, o ne dingti ir pražūti smulkiuose ginčeliuose, labai dažnai asmenišką pobūdžio ir nė kiek nemokėdamas nagrinėti ir vertinti autoriaus kūrinių psichologiskai.

Kritikas tur mokėti sudaryti tokią nuotaiką, rasti tokią formą, kad kūriny išgytų daugiau vertės, kad jis būtų labiau išreikštas, labiau įprasminas. Pagaliau, jei kritikas blogai, menkai vertina kūrinių, tai čia taip pat turi reikštis ne jo temperamentas, bet jo samojus, akiratis, forma.

STEPAS ZOBARSKAS

JAUNIMAS

(FRAGMENTAS)

Grįžęs į namus, Nameika labai nustebė: jo kambary šeimininkave du jauni vyrai. Šalia lovos pastatytas kažkoks kerėpias, apdengtas marška — tai turėjo atstoti antrąją lovą.

Vyrukai iš karto jo nepastebėjo ir tvarkėsi kambary taip, kaip jiems geriau patiko. Tada Nameika sukosėjo ir žengė arčiau prie naujųjų gyvenutojų.

— Labas, ponai! — A, labas labas! — atsakė vienbalsiai abu gyvenutojai, pakeldami galvas.

— Malonu susipažinti! Antanas Jurkėnas, gimęs 1908 metais Šiauliuose, prekybos ir pramonės centre. Iš profesijos... na, ką čia daug aiškinti. Juk pats matot, kokia mano profesija.

— Ir jis parodė pirštais į savo pasipūtusį kaklaraištį.

Paskui priėjo antrasis. Tai buvo pasaulėlis vyrukas, kokių dvidešimt trijų — dviejų metų. Jo plaukai net per daug tvarkingai suglostyti. Tamstel mėlunas kaklaraištis rūpestingai sumegestas mažu mazgeliu ir ties liemens ištrauktas daugiau, negu reikia.

— Tiesą pasakius, aš visai nesitikėjau, kad nuo šiandien teks gyventi su kolegomis.

— Taip? — nustebė abudu. — Ir kiek jūs mokėsite? — vėl klausė Nameika.

— Po penkiolika litų. — Tai gal aš turėsiu iš čia išsikelti?

— Nežinau, bet šeimininkė sakė, kad jūs nenorite vienas gyventi, — ome aiškinti dailininkas. — Manau, kad mes vienas kitam nekludysime. Kada gerti, tai gerti, kada mergiokos — mergiokos. Bet jeigu darbo laikas, tai darbo. Taip aš suprantu gyvenimą kolegiskai.

— Vieno dalyko tik prašyčiau, kolegos, tai neskaityti svetimų laiškų ir neversť palaikyt kompaniją tada, kada kuris to nenori. O svarbiausias dalykas: kiekvienas už save moka, — pridūrė teisininkas.

— Nebijok, — nusijuokė dailininkas, — jei nenorėsi gert, tai niekas tau už apykaldės nepils. Man asmeniškai geriau patinka tokia tvarka: kas ką turi, dalijasi su visais. Išimtis tik mergaitėi tegali būti taikoma.

— Aš laikysiuos savo principų. — Notrukus pasirodė šeimininkė. Įėjo kambarin šypsodamos, tik pamačius Nameiką, truputį surimtėjo ir išraudo.

— Jau susipažinot? — prašneko ji, nurydama žodžių galūnes. — Tai labai gerai. Aš visai buvau užmiršus pasakyti jums, ponas Nameika, kad nuo šios dienos... Dabar bus daug pigiau. O jauni žmonės būdami, tikiu, greit susigyvensit. Na, o kaip kam-

barys, geras bus? — kreipėsi į naujuosius gyvenutojus.

— Atrodė nieko, tik švieselė labai menka, — atsakė dailininkas.

— Didesnės lempos įsukti negaliu, per daug brangi elektra.

— O vis tik reikėtų nors šešiasdešimt žvakučių.

— Šešiasdešimt žvakių! — sušuko šeimininkė. Jeigu aš įsukčiau tokią lempą, tai nuomos neužtektų tikslai elektrai apmokėti.

— Bet dailininkas daug nesiginčijo, tik užmetė popierius ant kėdės, kad šeimininkė nepastebėtų didžiulės lempos, tokios, kurios šviesoje galima ne tik piešti, bet ir spalvas atskirti, jeigu tektų tapyti paveikslas.

— Aš iš savo pusės prašysiu iš anksto sumokėti kiekvieno mėnesio nuomą, be to, neskanalyti po dvyliktos valandos nakties. Kiti gyvenutojai pyksta. O tamstai, ponas Nameika, tikiu, nekludys studijuoti ir rašyti. Juk mes neame kokie plėšikai, — pridūrė pusbalsiai jam vienas, — jeigu taip labai nereikėtų pinigų, kas ten prašintų kasdien. Dabar tamstai pašaim bus lengviau. Penkiolika litų tai juk ne trys dešimtys.

— Tad iki pasimatymo, ponai! — Iki mielo pasimatymėlio, žavioji ponai! — sušuko dailininkas, palydėdamas iki durų. — Tikiu, kad Tamsta dažniau pas mus lankysies, ir aš turėsiu progos nupiešti puikų tamtos portretuką.

— Ir plepys gi, — sumurmėjo šeimininkė, išradusi, bet nė kiek ant jo nepykdoma.

— Ir plepys gi, — sumurmėjo šeimininkė, išradusi, bet nė kiek ant jo nepykdoma.

— Ir plepys gi, — sumurmėjo šeimininkė, išradusi, bet nė kiek ant jo nepykdoma.

Kambarėlis visiškai pasikeitė. Nežiūrint sienos ties pečium, kuri buvo nukabinėta apnešiotais švarkais, apsiaustais ir kepurėmis, likusios sienų dalys dingo paveikluose. Nuogu vyrų ir moterų kontūrai, piešti rusų sangvinu arba angliu, kabėjo vieur, kur tik buvo laisva vieta. Tapybos dalykus suvertė kampe ant grindų. Grafiški kūriniai ir brėžiniai, susukti tūbelėmis, riogso-

NELE MAZALAITĖ

De profundis

Iš gilumos šaukiu prie Tavęs, Viešpatie — Viešpatie, ar girdi? Kaip kalinį surakintą išvežė mūsų dirvų javų alkanoms Maskvos gerklėms, ir avies garbana keliauja pridengti mūsų priešų kūną.

kiek užsėja rugių saują; pieva apžėlė piktžolėmis, ir miršta medžiai girių tankmėse —

mūsų kantrybė neišsenkama, kaip Tavo žvaigždės, kurios krenta būriais, ir vis tiek jų neįveiki suskaičyti.

Ne svirtys girgžda apsimiegojusios mergaitės rankose —

užsaunamos vagono durys! Mes trokštame, važiuodami pro mūsų vandenį, per plyšius regime tyvuliuojant

ir mūsų moterys alpsta nuo gerklės sausumo. Mes ankame aušroje, ir gyvenimo stiprumą jausdami savo kūne — mes geidžiame vieno, ko niekas neišdrįso vabalui atimti: — teisės numirti savo žemėje.

Ar matai, Viešpatie, kaip motina daro teismą drašiau už Saliamoną — ji žudo kūdikį, savo garbę, pasididžiavimą prieš

gležną jo galvą skaldo į akmenį — kad būtų palaidotas tėvų kapuose. Ar matai — kaip Tavo sujungti meilėje, vargūi ir laimei skirti visad gy-

dabar atplėšiami nuo vienas kitam — kaip širdis, perskelta pusiau.

Iš gilumos šaukiu prie Tavęs, Viešpatie, — Viešpatie — netylėk!

1941 m. birželio 19 d.

1941 m. birželio 19 d.

1941 m. birželio 19 d.

1941 m. birželio 19 d.

1941 m. birželio 19 d.

1941 m. birželio 19 d.

